

Knagglabacke Förskola Trygghetsplan

Läsår: 2016-2017

Innehållsförteckning

1. Grunduppgifter	3
1.1 Verksamhetsformer som omfattas av planen	3
1.2 Ansvariga för planen	3
1.3 Vår vision	3
1.4 Planen gäller från	3
1.5 Planen gäller till	3
1.6 Läsår	3
1.7 Barnens delaktighet	3
1.8 Vårdnadshavarnas delaktighet	4
1.9 Personalens delaktighet	4
1.10 Förankring av planen	4
2. Utvärdering	5
2.1 Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats	5
2.2 Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan	5
2.3 Resultat av utvärderingen av fjolårets plan	5
2.4 Årets plan ska utvärderas senast	5
2.5 Beskriv hur årets plan ska utvärderas	5
2.6 Ansvarig för att årets plan utvärderas	5
3. Främjande insatser	6
4. Kartläggning	8
4.1 Kartläggningsmetoder	8
4.2 Områden som berörs i kartläggningen	8
4.3 Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen	8
4.4 Hur personalen har involverats i kartläggningen	8
4.5 Resultat och analys	9
5. Förebyggande åtgärder	9
6. Rutiner för akuta situationer	12
6.1 Policy	13
6.2 Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling	13
6.3 Personal som barn och föräldrar kan vända sig till	13
6.4 Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn	13
6.5 Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal	14
6.6 Rutiner för uppföljning	14
6.7 Rutiner för dokumentation	14
6.8 Ansvarsförhållande	14

1. Grunduppgifter

1.1 Verksamhetsformer som omfattas av planen

Knagglabacke Förskola

1.2 Ansvariga för planen

Trygghetsgruppen bestående av:

Malin Spjuth, Förskolechef

Lina Åkerfeldt och Hampus Löfquist, pedagoger Knagglabacke fsk

1.3 Vår vision

Knagglabacke Förskola ska vara trygg för alla barn och fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

1.4 Planen gäller från

2016-12-20

1.5 Planen gäller till

2017-10-31

1.6 Läsår

2016-2017

1.7 Barnens delaktighet

Det är barnens rättighet att vara delaktiga i trygghetsarbetet. De ska bland annat delta i arbetet med att upprätta, följa upp och se över trygghetsplanen. Delaktigheten ska anpassas efter barnens ålder och mognad.

Inför upprättande av planen genomför pedagogerna observationer och samtal med föräldrarna om hur de upplever barnens trygghet. För att följa upp arbetet med trygghetsplanen genomförs ytterligare observationer samt, då det är möjligt, samtal med barnen utifrån det som tas upp i planen. Barnen får då

möjlighet att framföra sina egna reflektioner och åsikter och dessa ska tas hänsyn till i kommande års plan.

Barnen medverkar utifrån ålder och mognad i kartläggningen av nuläget genom att:

- alla pedagoger är lyhörda och fångar upp samspel och samtal mellan barn-barn och vuxna-barn gällande diskriminering och kränkande behandling.
- pedagoger och vårdnadshavare för en daglig dialog.
- intervjuer med barn i samband med utvecklingssamtal.

1.8 Vårdnadshavarnas delaktighet

I våra inskolningssamtal, utvecklingssamtal, föräldramöten, den vardagliga kontakten och brukarundersökningen görs föräldrarna delaktiga i hur de upplever barnens/sitt barns trygghet på förskolan. Där får även föräldrarna information om hur trygghetsarbetet ser ut i förskolan och de har möjlighet att delge sina åsikter och reflektioner kring förskolans trygghetsarbete

1.9 Personalens delaktighet

Samtlig personal genomför kartläggningen inför upprättandet av ny trygghetsplan. De är också ansvariga för och delaktiga i arbetet med att kontinuerligt följa upp och utvärdera arbetet med den gällande planen.

1.10 Förankring av planen

När planen är fastställd får barnen kunskap om innehållet i trygghetsplanen på ett sätt som är anpassat efter barnets ålder. Vårdnadshavarna informeras via Unikum, samt våra informationstavlor, där trygghetsplanen bifogas och sätts upp. Pedagogerna avsätter reflektionstid/pedagogisk utvecklingstid för att sätta sig in i planen och göra sig väl införstådd med planen.

Varje avdelning ansvarar för att planen levandegörs för barn, vårdnadshavare och pedagoger. Avdelningen bryter ned planen och gör den till barnens egen trygghetsplan, där barnen får vara med och diskutera och medverka i arbetet mot nästa års plan.

2. Utvärdering

2.1 Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Föregående års plan utvärderas i arbetslagen, samt regelbundet under året med avstämning vid studiedagarna under höst- och vårtermin. Föräldrarnas synpunkter har fångats upp i och med brukarundersökningen och vi ger utrymme för synpunkter i den vardagliga dialogen, på utvecklingssamtal samt föräldramöten.

2.2 Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Främst har pedagogerna tillsammans med förskolechef varit delaktiga. Men även föräldrar och barn har getts utrymme via utvecklingssamtal och barnsamtal där de har fått komma med synpunkter och reflektioner.

2.3 Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Vi har arbetat kontinuerligt med att få en fungerande verksamhet där barnen känner sig trygga. Vår uppfattning är att alla barn känner sig delaktiga utifrån sina förutsättningar och behov. Även föräldrarna via samtal uttrycker och upplever att deras barn känner sig trygga och sedda i vår verksamhet.

2.4 Årets plan ska utvärderas senast

Senast i juni 2017.

2.5 Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Årets plan utvärderas i arbetslagen vid reflektionstillfällen, på arbetsplatsträffar samt på studiedagar. Då går arbetslagen igenom vilka åtgärder som är planerade, vilka som har genomförts, vad resultatet blev och en analys utifrån det. Förskolechef och utvecklingsledare träffas sedan för sammanställa utvärderingarna.

2.6 Ansvarig för att årets plan utvärderas

Förskolechef, utvecklingsledare samt pedagoger.

3. Främjande insatser

Namn

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling på Knagglabacke förskola.

Områden som berörs av insatsen

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning och Ålder.

Mål och uppföljning

Vi utgår från ett normkritiskt förhållningssätt för att inom alla diskrimineringsgrunder ifrågasätta våra och barnens tankar kring vad som är norm. Målet är att bli ännu bättre inom alla områden på att utvidga normen till att inkludera fler.

Barnen ska känna att de har handlingsutrymme i alla situationer och miljöer oavsett kön.

Verksamheten ska visa på den mångfald som finns i dagens samhälle.

Alla barn ska kunna delta i verksamhetens aktiviteter utifrån sina förutsättningar.

Alla ska behandlas lika oavsett sexuell läggning och familjeförhållanden.

Vi ska ha en beredskap bland oss personal att bemöta barnens funderingar och frågeställningar kring könsöverskridande identitet.

I förskolan ska vi inte alltid planera och tänka utifrån ålder.

Noll tolerans till alla former av handlingar som kan upplevas kränkande av det enskilda barnet.

Insats

Kön: Uppmuntra alla barn oavsett kön att leka med/utforska allt material. Vi vuxna ska inte tänka/agera utifrån kön utan se till individen.

Etnisk tillhörighet: Vi samtalar om mångfald och är observanta om barnens lek ger uttryck för rasism och främlingsfientlighet och möter i så fall dessa uttryck.

Religion och annan trosuppfattning: I samband med traditioner/högtider ska fokus ligga på tradition och inte religion samt att vi synliggör, om behov finns att det finns traditioner utifrån andra trosuppfattningar.

Funktionsnedsättning: Anpassa vårt bemötande och förhållningssätt utifrån barngruppens sammansättning/behov. Planera arbetssätt och aktiviteter så att alla kan delta.

Sexuell läggning: Visa på och samtala om att det finns olika familjekonstellationer och relationer, bl.a. genom lek och litteratur.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Vid naturliga sammanhang och frågeställningar från barnen som berör diskrimineringsgrunden prata om den. Vara öppna för när barnen i lek väljer att klä ut sig i olika kläder och gå in i olika roller.

Ålder: När vi planerar aktiviteter ska vi inte enbart planera utifrån ålder utan också ta hänsyn till intresse och mognad.

Kränkande behandling: Vid enstaka händelser såväl som upprepande sätts alltid åtgärder in. Vuxna på förskolan föregår med gott exempel och visar barnen hur vi är mot varandra. Personalen arbetar med ett förhållningssätt som utgår från ”Vägledande samspel - ICDP. Vi ska vara lyhörda för och observanta på om personal kränker barn och ha ett öppet klimat i personalgruppen kring dessa frågor. Vi ska arbeta med vad och hur vi säger saker till varandra utifrån att det ibland upplevs kränkande för andra barn. Vi synliggör och arbetar kring hur man är en bra kompis utifrån olika material.

Ansvarig

Förskolechef samt all personal i förskolan.

Datum när det ska vara klart

Arbetet genomförs under verksamhetsåret 2016-2017 och ska utvärderas senast i juni 2017.

4. Kartläggning

4.1 Kartläggningsmetoder

Vi gör trygghetsobservationer på respektive avdelning. En central brukarenkät genomförs varje vårtermin där frågor kring trygghet och trivsel ställs. Vi har dagliga samtal med barnen och dess vårdnadshavare samt utvecklingssamtal en gång per termin. Vi vill införa trygghetsvandringar varje termin för att få fram hur barnen upplever trygghet i olika sammanhang och på olika platser.

4.2 Områden som berörs i kartläggningen

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

4.3 Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Föräldrarna görs delaktiga via utvecklingssamtal och föräldramöte där vi delger tankar och efterfrågar deras synpunkter. Samt via brukarundersökningen.

4.4 Hur personalen har involverats i kartläggningen

Under arbetsplatsträffar och på reflektionstid deltar personalen aktivt i diskussioner kring trygghetsfrågorna samt i föreläsningar som ordnas genom förskolechef eller på gemensamma studiedagar.

Resultatet från den centrala brukarenkäten diskuteras och en handlingsplan utifrån förbättringsområden sätts upp.

Observationer görs fortlöpande i vardagen och tjänsteanteckningar skrivs när något händer.

4.5 Resultat och analys

Vår analys är att där vuxna inte är närvarande kan kränkningar lättare ske. Därför strävar vi mot att alltid ha närvarande vuxna. Pedagoger på avdelningarna delar upp ansvaret för de olika uppgifterna under dagen. T ex vem tar emot barnen som kommer, hämtar matvagnen. Vi delar barnen i mindre grupper och fördelar barn och pedagoger i lokalerna. Detta gör vi för en lugnare och tryggare miljö med närmare till en närvarande pedagog.

Vi behöver samtala om trygghetsfrågor och belysa olika dilemman oftare med barnen, gärna med hjälp av visuellt material. Även personalgruppen skall ges mer utrymme till att diskutera och reflektera över dessa frågor.

Vi ser att bemötandet och hur vi samspelar med barn är en nyckelfaktor för att barnen ska känna sig trygga och få med sig de värderingar vår verksamhet bygger på.

5. Förebyggande åtgärder

Bemötande

Områden som berörs av åtgärden

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Mål och uppföljning

Alla barn ska bli sedda och bra bemötta av personalen i förskolan

Alla barn ska få möjlighet att utveckla sin förmåga att respektera varandra och träna på hur man är en bra kompis

Personalen lyssnar på och bemöter föräldrarnas synpunkter på ett professionellt sätt

Vi följer upp arbetet kontinuerligt på reflektionstid, arbetsplatsträffar och studiedagar.

Åtgärd

Vi ska hela tiden tänka på hur vi samspekar med barnen och hur vi bemöter varandra och andra vuxna runt omkring oss i verksamheten.

I samspelet utgår vi från förhållningssättet i "Vägledande samspel" ICDP som vi håller aktuellt genom att arbeta med olika övningar på våra pedagogiska konferenser.

Under året fortsätter vi med studiecirkeln "Det goda mötet".

Motivera åtgärd

När vi lyfter upp bemötandet och synliggör dess betydelse och framförallt det som gör att det blir ett gott samspel förväntar vi oss att det ska leda till ett positivt resultat.

Ansvarig

All personal, utvecklingsledare och förskolechef

Datum när det ska vara klart

Juni 2017

Mindre Barngrupper.

Områden som berörs av åtgärden

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Mål och uppföljning

Alla barn ska känna sig trygga i vår verksamhet.

Alla barn ska bli sedda och utmanade av personalen i förskolan.

Alla barn ska få möjlighet att utveckla sin förmåga att samspela med andra.

Alla barn ska få möjlighet att uttrycka sig utifrån sin förmåga.

Vi följer upp arbetet kontinuerligt på reflektionstid.

Åtgärd

Grundtanken är att vi, när verksamheten medger, delar barnen i mindre grupper med en närvarande pedagog. Detta ger möjlighet till färre barn per pedagog och ökad möjlighet att varje barn får utmanas utifrån sina intressen och utvecklingsområden. Varje arbetslag ansvarar för att arbeta med projektinriktat arbetssätt utifrån barnens intressen.

Motivera åtgärd

Kartläggningen visar att barnen lättare skapar goda kontakter och att det är lättare att vara en närvarande vuxen i en mindre grupp. Därmed ökar barnens trygghet och det minskar risken för kränkande behandling.

Ansvarig

All personal och förskolechef

Datum när det ska vara klart

Juni 2017

Miljön

Områden som berörs av åtgärden

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Mål och uppföljning

Alla pedagoger/arbetslag arbetar aktivt med den pedagogiska, sociala och fysiska miljön både inne och ute.

Vi följer upp arbetet kontinuerligt på reflektionstid.

Åtgärd

Den pedagogiska miljön utformas så barnen inspireras och lockas till lustfylld, utforskande och utvecklande lek.

Den sociala miljön bygger på tillit, respekt, trygghet, detta genom engagerade och närvarande pedagoger.

Den fysiska miljön utformas och förändras kontinuerligt utifrån barnens intressen och behov.

Motivera åtgärd

Åtgärden bygger på målen i Arbetsplanen för 2016-2017.

Ansvarig

Alla pedagoger och förskolechef.

Datum när det ska vara klart

Juni 2017

6. Rutiner för akuta situationer

6.1 Policy

Noll tolerans till alla former av handlingar som kan upplevas kränkande eller diskriminerande av det enskilda barnet.

6.2 Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Personalen är närvarande i barnens lek, sprider ut sig och har uppsikt över de rum, eller de utemiljöer barnen leker i.

Personalens schema anpassas efter barnens närvarotider för att genom detta kunna ha den bästa uppsikten över barnens lekmiljöer.

Personalen samspelar och deltar i barnens lek och kan genom detta upptäcka eventuella trakasserier och kränkningar.

6.3 Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Barn och föräldrar kan vända sig direkt till all personal på avdelningen/förskolan eller direkt till förskolechef.

Gullvivan 019 - 21 23 16

Hasselmusen 019 – 21 23 17

Förskolechef 019 – 21 61 20

Malin Spjuth

6.4 Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

All personal har ett ansvar för att ingripa om de ser att en kränkande handling pågår. Den som upptäcker/får information om en upplevd kränkning anmäler skriftligt till förskolechefen. Förskolechef sänder en anmälan till huvudmannen med en beskrivning av händelsen. Förskolan anmäler på så sätt sig själv. Förskolan informerar berörda vårdnadshavare om händelsen.

Utredningen påbörjas. Den genomförs genom samtal med både den kränkte och den/de som har kränkt för att tydliggöra vad som har hänt samt genom

samtala med de vuxna som har fått kännedom om samt anmält kränkningen. Samtalen sker med hänsyn till barnens ålder.

6.5 Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Verksamhetschef föreslår vem som ska leda utredningen enligt följande;

1. Då anmälan innehåller påstående om att ett barn vid förskolan utsatt ett annat barn för kränkande behandling eller repressalier ska förskolechef föreslås.
2. Då anmälan innehåller påstående om att personal vid förskolan utsatt något barn för kränkande behandling ska verksamhetschef föreslås.
3. Då anmälan innehåller påstående om att förskolechef utsatt något barn för kränkande behandling eller repressalier ska förvaltningschef föreslås.

6.6 Rutiner för uppföljning

Förskolan ska ha rutiner för hur varje enskilt fall ska följas upp. Det är viktigt att alla inblandade får komma till tals i uppföljningen. Uppföljningen bör göras inom rimlig tid, och innehålla utvärdering av utredningen, åtgärderna och dokumentationen. Det är också viktigt att följa upp för att utreda om det finns ett mönster i kränkningarna, i så fall ska förskolan upprätta en handlingsplan för att ta tag i problemet på organisationsnivå.

6.7 Rutiner för dokumentation

Varje misstanke om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska anmälas, utredas, dokumenteras och följas upp. Så fort en händelse anmäls öppnar förskolechef en akt för ärendet. Där samlas alla handlingar som rör anmälan, utredning samt eventuella åtgärder. Utredningen ska innehålla uppgifter om när den inleddes och anledningen till det, beskrivning av ansvarsfördelningen samt en sammanfattning av de faktiska omständigheter som inträffat Om utredande person anser att en kränkning inträffat, vilka åtgärder som måste vidtas för att den kränkande behandlingen ska upphöra och hur dessa ska följas upp och utvärderas. Slutredovisning sammanställs av den som leder utredningen med det innehåll som beskrivits ovan och förvaras i akten hos utredningsledaren samt delges nämnden.

6.8 Ansvarsförhållande

All personal har ett ansvar att ingripa om de ser att en eventuellt kränkande handling pågår. I första skedet försöker vi alltid reda ut situationen genom samtal med berörda. Räcker inte det övergår ansvaret till

förskolechef/verksamhetschef som utreder kränkningen, vidtar lämpliga åtgärder och kontaktar dem som blir berörda av åtgärderna.